

1. Indledning

Den 11. september 2020 har partierne Venstre, Dansk Folkeparti, SF, Det Konservative Folkeparti, Borgerlisten, Radikale Venstre, Enhedslisten og løsgænger Hans K. Sønderby indgået et forlig om Esbjerg Kommunes budget for 2021 og et bud på økonomien for 2022-24.

Bag forliget står 21 af Esbjerg Byråds 31 medlemmer. Budgetaftalen udstikker de økonomiske og indholdsmæssige rammer for budget 2021 og overslagsårene 2022-24.

Overskriften for dette års budgetaftale er "Budget med balance mellem velfærd og vækst"

Budgetaftalen for 2021-24 indeholder et markant løft af både service og anlæg. Der er aftalt nye anlægsinvesteringer (inkl. finansiering) for i alt ca. 645 mio. kr. over budgetperioden. Heri indgår fortsat en uprioriteret anlægspulje på ca. 169 mio. kr., der kan disponeres ved de kommende års budgetlægninger.

På driften er der aftalt nye initiativer for i alt ca. 215 mio. kr. over budgetperioden. Der foretages samtidig en regulering af budgettet, så der tages højde for den opdaterede befolkningsprognose frem mod 2024. Hermed fastholdes et uændret serviceniveau på ældreområdet, skole og dagtilbud, når der sker en ændring i antallet af børn, unge og ældre.

Omdrejningspunktet for dette års budgetaftale har været 3 overordnede temaer, der alle har stor betydning for kommunens fremadrettede udvikling og budgetsituation: 1) udvalgte investeringer i en øget bosætning; 2) en ambitiøs udviklingsretning for kommunens indsats på klimaområdet; og 3) en håndtering af økonomiske usikkerheder som følge af COVID-19 og et stigende pres på det specialiserede socialområde, herunder især på familieområdet

Læs nærmere om budgettets indhold på de enkelte fagområder på kommunens budgethjemmeside: www.budget.esbjergkommune.dk. Her findes også diverse oversigter over fx de politiske ændringsforslag, forligstekst og anlægsinvesteringer m.v.

De generelle bemærkninger giver, sammen med de efterfølgende økonomiske oversigter, en status på kommunens økonomiske situation samt et overordnet indblik i Budget 2021 og overslagsårene 2022-24.

De generelle bemærkninger indledes i afsnit 2 med en økonomisk status. I afsnit 3 beskrives overordnet kommunens udgifter og indtægter vedrørende henholdsvis drift, anlæg og finansiering. Forudsætninger for budgetlægningen i form af økonomiaftalen for 2021 mellem Regeringen og

Kommunernes Landsforening samt andre forudsætninger fremgår af afsnit 4.

2. Økonomiske nøgletal

Det vedtagne budget for 2021-24 genererer samlet set følgende økonomiske nøgletal:

Tabel 1: Økonomiske nøgletal

	mio. kr.	2021	2022	2023	2024
Strukturel balance vedr. ordinær drift (mål = -240 mio.kr.) (+ = underskud)		-253	-238	-278	-250
Strukturel balance inkl. anlæg (mål = -40 mio. kr.) (+ = underskud)		96	-49	-82	-55
Kassebeholdning, ultimo (mål = positiv) (+ = positiv)		180	112	65	10

Den strukturelle balance vedrørende ordinær drift er udtryk for, om der er over- eller underskud på den ordinære drift - det vil sige om skatteindtægter og generelle tilskud kan finansiere kommunens driftsudgifter.

Med budgetaftalen for 2021 har forligspartierne besluttet, at der skal styres efter en række, justerede økonomiske måltal for den kommende budgetperiode. Det betyder, at der styres efter et driftsoverskud på minimum 240 mio. kr. om året, ét nettoanlægsniveau på ca. 170 mio. kr. om året, og en selvstændig pulje til strategisk arealudvikling. Måltallene for kommunens kassebeholdning (ultimo året) fastholdes uændret på minimum 0 (skal være positiv), og det samme gælder for måltallet for kommunens gennemsnitlige kassebeholdning, der også fortsat skal ligge højere end 400 mio. kr.

Det indgår som et måltal i den økonomisk politik, at der skal være et overskud på det skattefinansierede resultat på 40 mio. kr. (strukturel balance inkl. anlæg). Overskuddet skal være tilstrækkeligt stort til at finansiere nettoafdrag på den skattefinansierede gæld på ca. 40 mio. kr./år over budgetperioden).

Målet om et overskud på min. 240 mio. kr. opfyldes i hele budgetperioden.

Driftsresultatet tillagt skattefinansierede anlægsinvesteringer giver "Strukturel balance inkl. anlæg". Tallene viser et stort underskud i 2021 på 96 mio. kr., mens de tre sidste år i budgetperioden viser et overskud på 49 mio. kr. i 2022, 82 mio. kr. i 2023 og 55 mio. kr. i 2024. Dermed lever budgettet op til måltallet om en strukturelbalance inkl. anlæg på 40 mio. kr. i budgetperioden tre sidste år. Underskuddet i

Budget 2021-2024

2021 skal ses i sammenhæng med, at der budgetlægges med et relativt anlægsniveau i dette budgetår.

I nedenstående tabel findes hovedtallene via en oversigt over den strukturelle balance. De enkelte punkter uddybes efterfølgende.

Den beregnede kassebeholdning forventes at udgøre 319 mio. kr. pr. 1. januar 2021. I løbet af budgetperioden reduceres kassebeholdningen som følge af et budgetteret kasseforbrug. Kassebeholdningen budgetteres at udgøre 10 mio. kr. ved udgangen af budgetperioden og er dermed positiv i hele perioden svarende til byrådets mål for kassebeholdningen.

Budget 2021-24

Strukturel balance 2021-24

Positive tal angiver udgifter Negative tal(-) angiver indtægter	I mio. kr.	Budget 2021	Budgetoverslag		
			2022	2023	2024
SKATTEFINANSIERET					
Indtægter					
Generel udligning og tilskud		-2.395,0	-2.473,1	-2.583,1	-2.607,6
Tilskud til styrkelse af likviditet		-106,5	-106,5	-106,5	-106,5
Skatter		-5.586,1	-5.690,8	-5.773,0	-5.913,7
Indtægter i alt		-8.087,5	-8.270,4	-8.462,6	-8.627,7
Driftsudgifter, netto					
Serviceammen (serviceudgifter) - rammebelagt		5.326,8	5.302,1	5.280,2	5.297,1
Overførselsudgifter - ikke rammebelagt		1.983,7	2.052,0	2.068,6	2.084,4
Medfinansiering af sundhedsvæsen - ikke rammebelagt		527,7	527,7	527,7	527,7
I alt		7.838,3	7.881,8	7.876,6	7.909,2
Pris- og lønstigning		0	153,4	309,9	472,0
Nettorenter		-4,1	-2,8	-2,2	-3,1
Driftsudgifter i alt		7.834,1	8.032,3	8.184,3	8.378,1
STRUKTUREL BALANCE, ordinær drift (+ = underskud)		-253,4	-238,1	-278,3	-249,6
Skattefinansieret anlæg					
Anlægsudgifter, skattefinansieret		223,4	166,2	211,3	200,4
Kommunal grundkapital, ældreboliger		6,6	3	1,2	0
I alt		230,0	169,2	212,5	200,4
Jordforsyning					
Salg af jord		-55,1	-75,5	-81,7	-77,7
Køb af jord og byggemodningsarbejder		174,3	95,3	66,0	71,7
I alt		119,2	19,8	-15,6	-6,0
Pris- og lønstigning		0	0	0	0
Skattefinansieret anlæg, i alt		349,2	189,0	196,9	194,4
STRUKTUREL BALANCE, incl. anlæg (+ = underskud)		95,8	-49,1	-81,5	-55,3
FORBRUGERFINANSIERET					
Forsyningen					
Drift (indtægter - udgifter)		-1,3	-3,1	11,3	-3,0
Anlæg (indtægter - udgifter)		0	0	0	0
Pris- og lønstigning		0	0	0	0
Forsyningen i alt		-1,3	-3,1	11,3	-3,0
Ældreboliger - forbrugerfinansiering					
Drift (indtægter - udgifter)		-50,8	-50,8	-50,8	-50,8
Ydelse på lån		61,6	55,8	51,9	52,8
Låneoptagelse, byggekreditter		-56,0	-28	-10,5	0
Anlæg ældreboliger, netto		59,3	27	10,7	0,0
Pris- og lønstigning		0	0	0	0
Ældreboliger i alt		14,0	3,8	1,3	2,0
Resultat af det forbrugerfinansierede område		12,7	0,8	12,6	-1,0
Finansiering					
Finansforskydninger		1,0	1,0	1,0	1,0
Finanstilskud		41,2	42,0	31,5	12,1
Låneoptagelse		-108,0	-27,4	-20,4	-7,5
Afdrag på lån		65,7	70,7	73,8	76,1
Reservation af likviditet til Covid-19		30,0	30,0	30,0	30,0
Finansiering i alt		29,9	116,2	115,8	111,7
Kasseforbrug		138,4	67,9	47,0	55,4
Primo beholdning		318,6	180,2	112,3	65,3
Kasseforbrug jv. ovenfor		-138,4	-67,9	-47,0	-55,4
Ultimo beholdning		180,2	112,3	65,3	9,9

Budget 2021

2.1 Kommunens driftsudgifter

Driftsudgifterne budgetteres efter reglerne om rammestyring for henholdsvis rammebelagte områder og ikke-rammebelagte områder. Se i øvrigt "Bilag - Bevillings- og kompetenceregler"

Esbjerg Kommunes samlede skattefinansierede driftsudgifter udgør netto ca. 7,8 mia. kr. i 2021. Heraf anvendes ca. 5,3 mia. kr. inden for de rammebelagte områder og ca. 2,5 mia. kr. inden for de ikke-rammebelagte områder jf. tabel 2.

Tabel 2: Oversigt over driftsudgifter, netto

Driftsudgifter i 2021, netto	Ramme-belagte	Ikke-ramme-belagte	Hvile i sig selv
	se afsnit 3.1.1	se afsnit 3.1.2	se afsnit 3.1.3
<i>i mio. kr.</i>			
Økonomiudvalget	955,8	32,8	0,0
Plan & Miljøudvalget	8,9	0,0	0,0
Teknik & Byggeudvalget	243,5	0,0	-1,3
Social & Arbejdsmarkedsudvalget	623,9	1.967,4	0,0
Børn & Familieudvalget	1.934,9	-14,8	0,0
Kultur & Fritidsudvalget	325,8	1,4	0,0
Sundhed & Omsorgsudvalget	1.233,9	473,9	0,0
I alt	5.326,8	2.460,6	-1,3

2.1.1 Rammebelagte områder, fx dagpasning, skoler og ældre

På de rammebelagte driftsområder budgetteres i henhold til reglerne for rammestyring. Det vil sige, at budgetterne alene kan justeres med byrådsbeslutninger, nye love og befolkningsudvikling. Budgettet er således udtryk for det serviceniveau som politikerne har fastlagt for Esbjerg Kommune.

Rammebelagte områder omfatter de store serviceområder som fx dagpasning, skoler, ældre, handicappede, veje, børn og unge samt administration. De rammebelagte driftsområder svarer til de serviceudgifter, der er omfattet af ministeriets definition af servicevækstramme.

I budgetlægningen har der især været fokus på en række investeringer, der både skal tiltrække nye indbyggere og fastholde de borgere, der allerede er bosiddende i kommunen. Investeringerne handler både om et løft af den borgernære velfærd og langsigtede anlægsinvesteringer i byudvikling og infrastruktur. Foruden bosætning har dette års forhandlinger også haft et særligt fokus på investeringer i klima og bæredygtighed.

Budgetforhandlingerne har båret præg af de usikkerheder, der knytter sig til den igangværende corona-pandemi, og den recession og øgede ledighed, der er en konsekvens af pandemien.

I budgettet er der derfor reserveret en andel af kommunens disponible likviditet til at imødegå eventuelle usikkerheder forbundet med coronakrisen og et stigende udgiftspres på især familieområdet. Med budgettaftalen er der afsat en finansiel reserve på i alt 120 mio. kr. over budgetperioden – fordelt med 30 mio. kr. om året. Reserven kan også anvendes til at imødegå eventuelle udfordringer på kulturområdet som følge af coronakrisen.

På udgiftssiden er der i dette års budgetaftale afsat midler til en lang række initiativer. På kommunens hjemmeside kan man læse nærmere om de forskellige emner i budgettet. <https://www.esbjerg.dk/om-kommunen/kommunens-oekonomi/kommunens-budget/budget-2021-2024/budget-2021-2024-kort-fortalt>

2.1.2 Ikke-rammebelagte områder, fx overførsler til personer

Ikke-rammebelagte områder budgetteres i forhold til efterspørgsel og aktuelt behov. Det er primært områderne førtidspension, kontanthjælp, sygedagpenge og boligydelse/-sikring m.v., der er ikke-rammebelagte. En del af de ikke-rammebelagte områder er omfattet af budgetgarantien.

Byrådet igangsætter 4 investeringsprojekter på arbejdsmarkedsområdet for at øge beskæftigelsen og imødegå de u hensigtsmæssige følgevirkninger af coronakrisen. Samlet set investeres der ca. 18,8 mio. kr. over budgetperioden i en styrket indsats på arbejdsmarkedets området. Investeringerne forventes at øge beskæftigelsen og reducere udgifterne til forsørgelse med ca. 21,6 mio. kr. over budgetperioden.

2.1.3 Hvile i sig selv. Forbrugerfinansierede områder

Det forbrugerfinansierede område omfatter Affaldsbehandling. Affaldsområdet budgetteres ud fra princippet om, at udgifter og indtægter over tid skal udligne hinanden. Området skal altså hvile i sig selv, idet indtægterne stammer fra forbrugerpriser, som beregnes på baggrund af udgifterne til både drift og anlæg på området.

2.2 Anlæg

I dette afsnit gives et kort overblik over kommunens planlagte investeringer.

Ambitionen om at tiltrække flere borgere til kommunen afspejles også i investeringerne de kommende fire år. 93 mio. kr. sættes af til at kunne købe og udvikle nye arealer til både bosætning og etablering af virksomheder. Samtidig bliver der også sat penge af til at der kan bygges flere almene boliger.

I løbet af budgetperioden kan almene boligprojekter støttes med 30 mio. kr. (grundkapital), der skal bruges til attraktive boliger, som matcher forskellige livsfaser og spændende boformer gerne i samspil med private investorer.

Udgifter til anlægsprojekter fordelt på politikområder:

Til nye anlægsprojekter er der i budgettet for den fireårige periode afsat midler til bl.a. følgende projekter:

- Fastholdelse af kapitalapparat: 20 mio. kr.
- Intelligente Trafiksystemer: 5,5 mio. kr.
- Den Grønne Ring / Spektrumsparken: 9,1 mio. kr.
- Etablering af ladestander til el-biler: 5,0 mio. kr.
- Anlæggelse af cykelsti, Andrup: 8,1 mio. kr.
- 18 specialbotilbudspadser: 20,7 mio. kr.
- Særforanstaltninger på Ribelund: 8,0 mio. kr.
- Spring- og gymnastiksal, Bakkeskolen: 21,5 mio.
- Indeklima på skolerne: 20,5 mio. kr.
- Udvidelse af kapacitet, daginstitutioner: 8 mio. kr.
- Katamaranen: 20,5 mio. kr.
- Ribe svømmebad -udvidelse af faciliteter: 10,7 mio. kr.
- Magasinudbygning Sydvestjyske museer: 8,0 mio. kr.
- Ribe vikingecenter – Ringborg: 4,6 mio. kr.
- Esbjerg Kunstmuseum – Skulpturgård: 2,5 mio. kr.
- Aflastningsboliger, Ribe: 4,2 mio. kr.
- Renovering af lejligheder, Gl. Varde vej: 16,4 mio. kr.

Esbjerg Kommune overholder samlet set statens udmeldte ramme for service og anlæg.

2.2.1 Skattefinansierede områder

Der er afsat rådighedsbeløb til en række skattefinansierede investeringer inden for hvert politikområde:

Tabel 3: Skattefinansierede anlæg opdelt på politikområder

+ = udgifter / - = indtægter, mio. kr.	2021	2022	2023	2024
Byudvikling	63,4	-41,1	-43,8	-68,4
Politisk organisation	0,0	0,0	0,0	0,0
Administration	6,8	6,3	3,0	1,0
Erhverv og turisme	0,0	0,0	0,0	0,0
Byfornyelse	16,0	12,2	12,3	2,1
Miljø	0,0	0,0	0,0	0,0
Byggeri, vedligehold og energi	34,0	13,6	13,3	10,4
Veje og grønne områder	114,6	108,8	118,4	78,5
Esbjerg Lufthavn	0,0	0,0	0,0	0,0
Handicappede	26,3	7,3	-0,5	0,0
Skole	5,0	13,4	26,0	10,0
Dagtilbud	23,1	39,3	11,9	0,0
Familie	5,0	4,5	0,0	0,0
Fritid	33,4	5,2	12,2	2,0
Kultur	1,4	-5,5	9,0	8,0
Omsorg og Pleje	16,0	3,5	3,6	0
Kommunal boligforsyning	7,5	8,4	5,5	5,5
Anlægspulje	0,0	0,0	24,3	145,2
Forventet tidsforskydning	-10,0	10,0	0,0	0,0
I alt	342,6	186,0	195,7	194,4

2.2.2 Køb og salg af jord og ejendomme samt byggemodning

Der budgetteres med følgende byggemodning, køb og salg af jord samt salg af ejendomme:

Tabel 4: Køb og salg af jord og ejendomme samt byggemodning

+ = udgifter / - = indtægter, mio. kr.	2021	2022	2023	2024
Salg af jord	-55,1	-75,5	-81,7	-77,7
Køb af jord	124,0	60,2	43,5	38,0
Byggemodning	46,1	31,2	21,7	33,7
I alt	115,0	15,9	-16,5	-6,0

2.2.3 Forbrugerfinansierede områder

Der er ikke planlagt større investeringer på affaldsområdet i budgetteringen for 2020. Der er budgetlagt følgende kommunale udgifter til ældreboliger. Udgifterne vedrører allerede vedtagne investeringer, som blandt andet vedrører Kornvangen og Krebsstien. Det bemærkes, at dette er kommunens bruttoudgift, og heraf kan en stor del lånefinansieres:

Tabel 5: Investeringer i ældreboliger

+ = udgifter / - = indtægter, mio. kr.	2021	2022	2023	2024
Ældreboliger	65,9	30,0	11,9	0,0
I alt	65,9	30,0	11,9	0,0

2.3 Finansiering

2.3.1 Generelle tilskud

Generelle tilskud består dels af et statstilskud og dels af en udligningsordning. Staten sørger via statstilskuddet for, at kommunerne har et økonomisk fundament for deres opgavevaretagelse.

Statstilskuddet reguleres hvert år i forbindelse med økonomiaftalen mellem Kommunernes Landsforening og Regeringen således, at statstilskuddet øges når kommunernes udgifter stiger fx som følge af ny lovgivning og reduceres når kommunernes indtægter stiger fx som følge af øgede skatteindtægter. Statstilskuddet fordeles efter befolkningstal.

Folketinget vedtog i foråret en reform af det kommunale tilskuds- og udligningsystem. Formålet var bl.a. at skabe stabilitet og forudsigelighed om de økonomiske rammer for kommunerne. Den nye tilskuds- og udligningsmodel indeholder en lang række ændringer, herunder afskaffes hovedstadsudligningen, beskæftigelsestilskuddet indgår fremover i den generelle udligning, og der blev indført en permanent videreførelse af finansieringstilskud.

Formålet med udligningsordningen er dels at udligne forskelle i kommunernes udgiftsbehov opgjort efter objektive kriterier og dels at udligne forskelle i generelle tilskud og udligning er budgetteret med Kommunernes Landsforenings tilskudsmodel. Vurderingen for perioden 2022-24 er foretaget af KL, da der ikke er indgået aftale med Regeringen vedrørende disse år.

2.3.2 Indkomstskat

Indkomstskat er budgetteret med en statsgaranti af udskrivningsgrundlaget i 2021 og en beregnet skattegaranti i overslagsårene ud fra Kommunernes Landsforenings skøn for udvikling i udskrivningsgrundlaget i de kommende år.

Byrådet har valgt statsgaranti på udskrivningsgrundlaget, og under de nuværende forudsætninger vil der være en nettogevinst på 8,7 mio. kr. ved at vælge statsgaranti af udskrivningsgrundlaget i 2021 frem for selvbudgettering.

Beregningen for 2022-24 er gennemført med KL's skøn for udvikling i udskrivningsgrundlaget for 2017. I 2021 er der budgetteret med, at Esbjerg Kommune opkræver skatter for 5.581,7 mio. kr.

Der er budgetteret med uændrede skatteprocenter:

- Indkomstskatteprocent på 25,8
- Grundskyldspromille på 25,29

Tabel 6: Oversigt over budgetterede skatter

mio. kr. i løbende priser	2021	2022	2023	2024
Indkomstskat & Det skrå skatteloft	-5.091,7	-5.172,6	-5.275,9	-5.403,4
Grundskyld	-387,1	-394,0	-399,5	405,1
Dækningsafgift af offentlige ejendomme	-8,2	-8,4	-8,5	8,6
Øvrige skatter	-21,7	-22,2	-22,8	-23,3
Selskabsskat	-77,4	-93,6	-66,3	-73,3
I alt	-5.586,1	-5.690,8	-5.773,0	-5.913,7

De kommunale skatteprocenter og fremgår af følgende tabel.

Tabel 7: Skatteprocenter og grundskyldspromille

%/ ‰	2020	2021	2022	2023	2024
Kommuneskatteprocent	25,8	25,8	25,8	25,8	25,8
Grundskyldspromille	25,29	25,29	25,29	25,29	25,29
Kirkeskatteprocent	0,81	0,81	0,81	0,81	0,81

2.3.3 Grundskyld og dækningsafgift

Resultatet af den seneste vurdering medfører følgende værdier, hvoraf der kan opkræves grundskyld og dækningsafgift.

Tabel 8: Grundskyld og dækningsafgift. Værdier, promille og provenu for 2021

Indtægt	Værdier mio. kr.	Beskat- ning i promille	Provenu mio. kr.
Afgiftspligtige grundværdier, (min. 16 o/oo - max. 34 o/oo)			
Landbrugsejendomme	2.288,0	7,2	-16,5
Øvrige ejendomme	14.732,6	25,29	-372,6
Reguleringer			2,0
Dækningsafgiftspligtige værdier af offentlige ejendommers			
Grundværdier , heraf			
Kommunale ejendomme	8,5	12,65	-0,1
Regionsejendomme	25,8	12,65	-0,3
Statsejendomme	31,7	12,65	-0,4
Bygningsværdier	844,1	8,75	-7,4
Provenu i alt			-381,6

Det forventes, at grundværdierne for perioden 2021-2024 årligt vil stige med ca. 1,5 % jf. KL's skøn.

2.3.4 Selskabsskat

Selskabsskatten afregnes tre år bagud, således at provenuet fra selskabsskat for indkomståret 2018 afregnes i 2021. Derfor er provenuet for kommunernes andel af selskabsskatten i 2021-24 baseret på tal for selskabsskatten i 2018 og statens skøn over vækst i selskabsindkomst i 2019-21. I 2021 udgør selskabsskat ca. 77 mio. kr.

Kommunen bruger KLS skøn til at vurdere selskabsskatten for budgetåret og oversalgsårene. Det skal bemærkes, at den sænkede økonomiske aktivitet i 2020 i medfør af Covid-19 afspejles i det sænkede skøn for de afregnede indtægter for selskabsskatter i 2023. Skatteministeriet understreger, at skønnen fra og med 2020 er behæftet med større usikkerhed end normalt.

I Økonomaftalen er det forudsat, at det samlede provenu bliver ca. 2,2 mia. kr. mindre i kommunerne samlet set, som kommunerne under ét kompenseres med øget bloktilskud. Da Esbjerg Kommune har en relativ lille andel af selskabsskatterne på 1,05 pct., er dette fald positivt, idet faldet i Esbjerg Kommune alene udgør 28,1 mio. kr. mens kommunen kompenseres med ca. 43,8 mio. kr. via det øgede bloktilskud, og dermed en beregnet gevinst på 15,7 mio. kr. Tilsvarende kan der beregnes gevinster for 2022-2024 med hhv. 6,5 mio. kr., 29,5 mio. kr. og 25,7 mio. kr.

Der foretages en mellemkommunal udligning af selskabsskatterne med 50 % af forskellen i forhold til landets gennemsnitlige selskabsskat, og den beregnede gevinst udlignes derfor delvist via mindre udligningstilskud til selskabsskatter.

2.3.5 Kirkeskat

I budgettet er kirkeskatteprocenten fastsat til 0,81 i alle årene. Kirkekassernes samlede indtægter og udgifter registreres på en mellemregningskonto, som afregnes med kommunen således at der ved budgetårenes udgang henstår en mellemregning på nul kroner mellem kirkekasserne og kommunen.

2.3.6 Kassebeholdning

En kommunes budget skal balancere i det enkelte budgetår. Når udgifterne og indtægterne i øvrigt er på plads, vurderes i hvor høj grad lånemulighederne skal benyttes og/eller hvor meget der skal finansieres via kassebeholdningen.

Tabel 9: Budgetteret kasseforbrug/-henlæggelse og kassebeholdning ultimo året

	mio. kr.	2021	2022	2023	2024
Budgetteret kasseforbrug/- henlæggelse (- = forbrug)		-138,4	-67,9	-47,0	-55,4
Kassebeholdning		180,2	112,3	65,3	9,9

Kassebeholdningen forventes at udgøre 319 mio. kr. pr. 1. januar 2021, og i perioden 2021-24 budgetteres med et træk på kassebeholdningen på mio. kr. Ultimo 2024 er kassebeholdning budgetlagt til 309 mio. kr.

2.3.7 Lånoptagelse, afdrag og langfristet gæld

Indenrigsministeriets lånebekendtgørelse giver mulighed for at optage lån til finansiering af bl.a. følgende investeringer:

- Affald og renovation
- Byfornyelse
- Energi- og elbesparende foranstaltninger
- Forbedring af kommunale beboelsejendomme
- I særlige tilfælde opkøb af jord til boligformål
- Kommunale lystbådehavne, Esbjerg Strand
- Kommunale Selvstyrehavne
- Ældreboliger
- Eventuelle lånepuljer

Der er i årets budget ikke indarbejdet eventuel lånoptagelse vedrørende den kommunale selvstyrehavn Esbjerg Havn

Tabel 10: Budgetteret lånoptagelse

	mio. kr.	2021	2022	2023	2024
Skattefinansieret					
• Jordkøb		-59,6	-13,0	-6,0	-2,7
• Byfornyelse		-20,5	-11,6	-11,7	-2,0
• Forbedring af beboelsesejendomme, Lystbådehavn og energibesparende foranstaltninger m.v.		-2,8	-2,8	-2,8	-2,8
• Lånedispensation, effektiviseringer		-25,2	0,0	0,0	0,0
• Ældreboliger		-56,0	-28,2	-10,5	0,0
I alt		-164,0	-55,6	-30,9	-7,5

Kommunens samlede gæld udvikler sig herefter således over perioden:

Tabel 11: Udvikling i den samlede gæld

- = gæld, mio. kr.	2020	2021	2022	2023	2024
Primo året	-1.726,0	-1.890,3	-1.945,1	-1896,5	-1.819,3
Lånoptagelse	-275,8	-164,0	-55,6	-30,9	-7,5
Afdrag	111,5	109,3	104,2	108,1	111,3
Ultimo året	1.890,3	-1.945,1	-1.896,5	-1.819,3	-1715,5

Kommunens skattefinansierede gæld og gæld til ældreboliger fremgår af følgende tabel:

Tabel 12: Udvikling i den skattefinansierede gæld og gæld til ældreboliger

- = gæld, mio. kr.	2020	2021	2022	2023	2024
Skattefinansieret gæld	-1.199,2	-1.241,5	-1.198,2	-1.144,8	-1.076,3
Gæld ældreboliger	-691,1	-703,6	-698,3	-674,5	-639,3
Gæld i alt	-1.890,3	-1.945,1	-1.896,5	-1.819,3	-1.715,5

Kommunens totale gæld er ultimo 2020 ca. 1,9 mia. kr. Den forholdsvis store lånoptagelse i 2021 bl.a. til jordkøb, lånedispensation til effektiviseringer og ældreboliger Sirius Seniorbo medfører at gælden stiger til godt 1,9 mia. kr. i 2021 for herefter at falde til 1,7 mia. kr. i 2024.

Den "reelle gæld", det vil sige den andel Esbjerg Kommune skal afdrage, falder over budgetperioden fra godt 1,2 mia. kr. til knap 1,1 mia. kr. Gæld til ældreboliger betales via huslejen og ydelsesstøtte fra staten.

2.3.8 Renter

Ved beregning af renteindtægter af de likvide aktiver er der taget udgangspunkt i en skønnet gennemsnitlig kassebeholdning i 2020 på godt 1 mia. kr.

I budgetoverslagsårene er der indregnet et gennemsnitligt fald på ca. 50 mio. kr. i 2021 og ca. 100 mio. årligt i 2022-2024. Den beregnede gennemsnitlige beholdning forrentes i 2021 med 2 %, stigende med 0,5 % årligt.

Ved beregning af renteudgifter på eksisterende variabelt forrentede lån er der indregnet en variabel rente på 2,0 % i 2020, stigende med 0,5 % årligt i budgetperioden. Fastforrentede lån er budgetlagt i forhold til de enkelte lånedokumenter. Nye lån optages ultimo året og budgetlægges som 25-årige serielån og forrentes med en fast rente på 2 % p.a., og renten øges med 0,5 % årligt over budgetperioden.

3. Øvrige forudsætninger

3.1 Økonomaftalen for 2021

Aftalen mellem Regeringen og Kommunernes Landsforening om den kommunale økonomi er udgangspunktet for kommunernes budgetlægning. Aftalen betyder i hovedtræk:

- Den kommunale servicerramme hæves med 1,5 mia. kr. ift. sidste års aftale og udgør i 2021 samlet set 267,2 mia. kr.
- Kommunernes anlægsinvesteringer udgør 21,6 mia. kr.
- Midtvejsregulering af overførselsudgifterne for 2020 på 3,4 mia. kr., hvoraf de 0,5 afstedkommer af DUT.
- Midtvejsregulering af udgifterne til de forsikrede ledige på 5,5 mia. kr.
- Kommunerne kompenseres for i alt 2,6 mia. kr. i 2020 for mer- og mindre udgifter til håndtering af Covid-19.
- Lånepulje på 250 mio. kr. målrettet effektiviseringer
- Lånepulje på 400 mio. kr. målrettet strukturelle investeringer, borgernære områder
- Lånepulje på 200 mio. kr. Det ordinære anlægsområde
- Betinget bloktilskud på 3 mia. kr. i budget vedrørende overholdelse af driftsrammen
- Betinget bloktilskud på 1 mia. kr. vedr. overholdelse af anlægsrammen i budgettet
- Tilskud til skattenedsættelser. Staten giver op til 90 pct. tilskud til at sænke skatten
- De kommunale grundskyldspromiller og dækningsafgiftsafsætter kan ikke sættes op i 2021-2028
- Den løbende kommunale medfinansiering af sundhedsudgifterne er fastfrosset på 2019-niveau

De direkte konsekvenser af økonomaftalen er indarbejdet i budgetforslaget.

KLs tilsvarende vurdering af overslagsårene er

ligeledes indarbejdet.

3.2 Ny tilskud- og udligningsmodel

Konsekvenser af den nye tilskud- og udligningsmodel er tilsvarende indarbejdet i budgettet. Den nye model indeholder følgende hovedelementer:

- Afskaffelse af hovedstadsudligningen
- Beskæftigelsestilskud indarbejdes i udligningssystemet
- Generel ny struktur i udligningssystemet, nyt kriterie for middellevetid, og ny opgørelse af udgiftsbehov
- Overudligningsordning tilpasses (rige kommuner må kun beholde en vis andel af fremgang i deres skatteprovenu)
- Justeret udlændingeudligning (tilskud halveres, gevinst for kommuner med relativt få indvandrere)
- Øget udligning af selskabsskat og ny udligning af dækningsbidrag af offentlige ejendomme
- Særlig kompensationsordning (kommuner med større tab kompenseres, tab dækkes af øvrige kommuner)
- Nyt tilskud til udsatte ø- og yderkommuner (andel af tilskud finansieres af kommuner via befolkningstal)
- Tilskud til kommuner med boligområder med høj kriminalitet (5 mio. kr. pr. boligområde)
- Bagudrettet kompensation i 2 år for fejl i udlændinges uddannelsesstatistik
- Finansieringstilskud gøres permanent

Pris- og lønskøn

Byrådet har besluttet generelt at anvende KL's pris- og lønskøn i budgetlægningen. Indkøb af varer og tjenesteydelser (art 2 og 4) fremskrives dog ikke.

Esbjerg kommune anvender KL's pris- og lønskøn. Budgetforslaget er fremskrevet med KL's skøn pr. art fra september måned 2020.

Tabel 13: Anvendte pris- og lønskøn, fra Kommuner-nes Landsforening:

Pct.	2021	2022	2023	2024
Lønninger	1,55	2,4	2,4	2,4
Priser	1,45	1,45	1,45	1,45
Løn og priser	1,5	2,1	2,1	2,1

Nye love og bekendtgørelse

De økonomiske konsekvenser af årets lov- og cirkulæreprogram er indarbejdet i budgettet. Dermed er der sammenhæng mellem budgettet og de reduktioner og forøgelser af bloktilskuddet som nye love og regler har givet anledning til.

3.3 Befolkningsprognose

Kommunen udarbejder årligt en befolkningsprognose, som indgår i budgetgrundlaget. Befolkningsprognosen bruges bl.a. til planlægning på de store sektorområder (dagtilbud, skole og ældre).

Prognosen blev godkendt af økonomiudvalget den 27. april 2020.

Befolkningsudviklingen har indflydelse på både kommunens udgifter og indtægter. På udgiftssiden har det betydning for fx antallet af børnehavepladser, antal lærere, behov for skoleudbygning, antal sundhedsassistenter m.v. På indtægtssiden har det betydning for udviklingen i antal skatteydere.

Den gældende befolkningsprognose findes på kommunens hjemmeside:

<https://www.esbjerg.dk/om-kommunen/fakta-om-kommunen/befolkningen-i-tal/befolkningsprognose>

Befolkningsprognosen for 2020-30 bygger på det aldersfordelte befolkningstal pr. 1. januar 2020, samt de historiske bevægelser i de seneste fem år samt kommunens byggemodningsplan.

Det faktiske befolkningstal var 1. januar 2020 115.483 personer. Befolkningstallet forventes ifølge prognosen af stige med 875 personer i perioden 2020-2030 til 116.358 borgere.

Budget fordelt på udvalg

Fordeling af kommunens driftsøkonomi	Regnskab	Budget	Budget	Budget	Budget
	2019	2021	2022	2023	2024
Budget til 1. behandling	1.000 kr.	2021-priser			
Total	7.261.606,8	7.787.461,8	7.830.937,5	7.825.744,3	7.858.338,7
Rammebelagt total	5.090.410,5	5.326.820,5	5.302.075,3	5.280.235,2	5.297.073,4
Ikke-rammebelagt	2.171.196,3	2.460.641,3	2.528.862,2	2.545.509,1	2.561.265,3
Økonomiudvalget - rammebelagt	887.672,5	955.803,0	926.259,0	903.779,9	893.462,1
Økonomiudvalget - ikke-rammebelagt	13.006,8	32.773,4	32.791,3	32.839,8	32.839,8
Byudvikling	944	3.565	3.563	3.031	2.206
- Rammebelagt	796	3.024	3.040	2.521	1.697
- Ikke-rammebelagt	148	541	524	510	510
Brand og Rødning	23.989	25.605	25.605	25.605	25.605
- Rammebelagt	23.989	25.605	25.605	25.605	25.605
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Politisk organisation	20.888	20.172	17.505	19.435	19.435
- Rammebelagt	20.888	20.172	17.505	19.435	19.435
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Administration	827.521	923.068	889.087	873.093	865.614
- Rammebelagt	814.663	890.836	856.819	840.763	833.284
- Ikke-rammebelagt	12.859	32.232	32.268	32.330	32.330
Ertverv og Turisme	27.338	16.167	23.290	15.457	13.442
- Rammebelagt	27.338	16.167	23.290	15.457	13.442
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Plan & Miljøudvalget - rammebelagt	5.358,4	8.929,4	8.355,3	7.210,9	7.131,8
Plan & Miljøudvalget - ikke-rammebelagt	-	-	-	-	-
Byfornyelse	3.229	3.890	3.844	3.844	3.765
- Rammebelagt	3.229	3.890	3.844	3.844	3.765
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Miljø	2.129	5.040	4.512	3.367	3.367
- Rammebelagt	2.129	5.040	4.512	3.367	3.367
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Teknik & Byggeudvalget - ramme	261.672,7	243.482,4	240.747,6	245.729,4	246.838,8
Teknik & Byggeudvalget - hvile i sig selv	7.628,9	-1.280,5	-3.055,9	11.346,0	-2.959,0
Byggeri, vedligehold og energi	37.897	24.455	34.718	40.278	40.031
- Rammebelagt	37.432	24.455	34.718	40.278	40.031
- Ikke-rammebelagt	465	0	0	0	0
Veje og grønne områder	212.542	208.596	197.940	197.736	199.093
- Rammebelagt	212.542	208.596	197.940	197.736	199.093
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Vinterforanstaltninger	8.482	12.218	12.117	12.011	12.011
- Rammebelagt	8.482	12.218	12.117	12.011	12.011
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Esbjerg Lufthavn	3.217	-1.787	-4.027	-4.297	-4.297
- Rammebelagt	3.217	-1.787	-4.027	-4.297	-4.297
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Aftald	7.163	-1.281	-3.056	11.346	-2.959
- Hvile i sig selv	7.163	-1.281	-3.056	11.346	-2.959
Social & Arbejdsmarkedsudvalget - rammebelagt	641.741,4	623.922,2	623.111,7	611.291,5	610.790,7
Social & Arbejdsmarkedsudvalget - ikke-rammebelagt	1.698.317,7	1.967.412,1	2.035.790,9	2.052.409,8	2.068.166,0
Sociale tilbud	727.164	797.993	861.039	874.681	890.633
- Rammebelagt	12.280	11.827	11.092	11.089	11.089
- Ikke-rammebelagt	714.884	786.167	849.947	863.593	879.545
Handicappede	565.542	532.940	532.875	521.058	520.557
- Rammebelagt	581.942	564.382	564.317	552.500	551.999
- Ikke-rammebelagt	-16.399	-31.442	-31.442	-31.442	-31.442
Arbejdsmarked	857.489	976.211	980.736	979.109	978.914
- Rammebelagt	47.520	47.714	47.703	47.703	47.703
- Ikke-rammebelagt	809.970	928.497	933.033	931.406	931.210
Forsikrede ledige	189.863	284.190	284.253	288.853	288.853
- Rammebelagt	0	0	0	0	0
- Ikke-rammebelagt	189.863	284.190	284.253	288.853	288.853
Børn & Familieudvalget - rammebelagt	1.856.537,0	1.934.926,1	1.927.288,6	1.925.178,4	1.928.993,6
Børn & Familieudvalget - ikke-rammebelagt	-9.885,3	-14.847,1	-15.022,8	-15.043,3	-15.043,3
Skole	927.181	986.656	982.780	986.771	987.544
- Rammebelagt	927.181	980.519	976.755	980.746	981.519
- Ikke-rammebelagt	0	6.137	6.025	6.025	6.025
Børn og Dagtilbud	478.410	496.647	499.318	501.838	504.428
- Rammebelagt	478.410	496.647	499.318	501.838	504.428
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Familie	402.570	396.351	389.370	381.068	381.520
- Rammebelagt	412.455	417.335	410.418	402.136	402.588
- Ikke-rammebelagt	-9.885	-20.984	-21.048	-21.068	-21.068
Pædagogik og undervisning	38.490	40.425	40.799	40.458	40.458
- Rammebelagt	38.490	40.425	40.799	40.458	40.458
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Kultur & Fritidsudvalget - rammebelagt	327.943,1	325.834,5	323.482,9	318.356,5	318.095,8
Kultur & Fritidsudvalget - ikke-rammebelagt	1.381,9	1.428,3	1.428,4	1.428,4	1.428,4
Fritid	74.386	78.464	75.130	74.399	74.120
- Rammebelagt	73.004	77.036	73.701	72.970	72.691
- Ikke-rammebelagt	1.382	1.428	1.428	1.428	1.428
Skolefritids tilbud og SSP	122.355	115.856	114.126	113.982	113.985
- Rammebelagt	122.355	115.856	114.126	113.982	113.985
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Kultur	132.584	132.943	135.656	131.404	131.419
- Rammebelagt	132.584	132.943	135.656	131.404	131.419
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Sundhed & Omsorgsudvalget - rammebelagt	1.109.485,4	1.233.922,9	1.252.830,2	1.268.688,6	1.291.760,6
Sundhed & Omsorgsudvalget - ikke-rammebelagt	460.746,4	473.874,6	473.874,4	473.874,4	473.874,4
Omsorg og Pleje	1.041.843	1.152.504	1.171.719	1.187.526	1.210.598
- Rammebelagt	1.043.581	1.154.998	1.174.213	1.190.020	1.213.092
- Ikke-rammebelagt	-1.738	-2.494	-2.494	-2.494	-2.494
Sundhed og kommunal medfinansiering	585.313	608.085	607.778	607.829	607.829
- Rammebelagt	70.672	80.378	80.070	80.121	80.121
- Ikke-rammebelagt	514.641	527.708	527.708	527.708	527.708
Kommunal boligforsyning	-56.924	-52.792	-52.792	-52.792	-52.792
- Rammebelagt	-4.768	-1.453	-1.453	-1.453	-1.453
- Ikke-rammebelagt	-52.157	-51.339	-51.339	-51.339	-51.339